

Popyt na pracę a wyzwania restrukturyzacji

Badanie wykonane przez Instytut Badań Strukturalnych w ramach prac nad projektem: *Analiza procesów zachodzących na polskim rynku pracy i w obszarze integracji społecznej w kontekście prowadzonej polityki gospodarczej*, realizowanym przez Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i zainicjowanym przez Departament Analiz Ekonomicznych i Prognoz Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Piotr Lewandowski
Jan Baran
Paweł Chrostek

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Ministerstwo Pracy
i Polityki Społecznej

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Popyt na pracę w Polsce - najważniejsze zjawiska

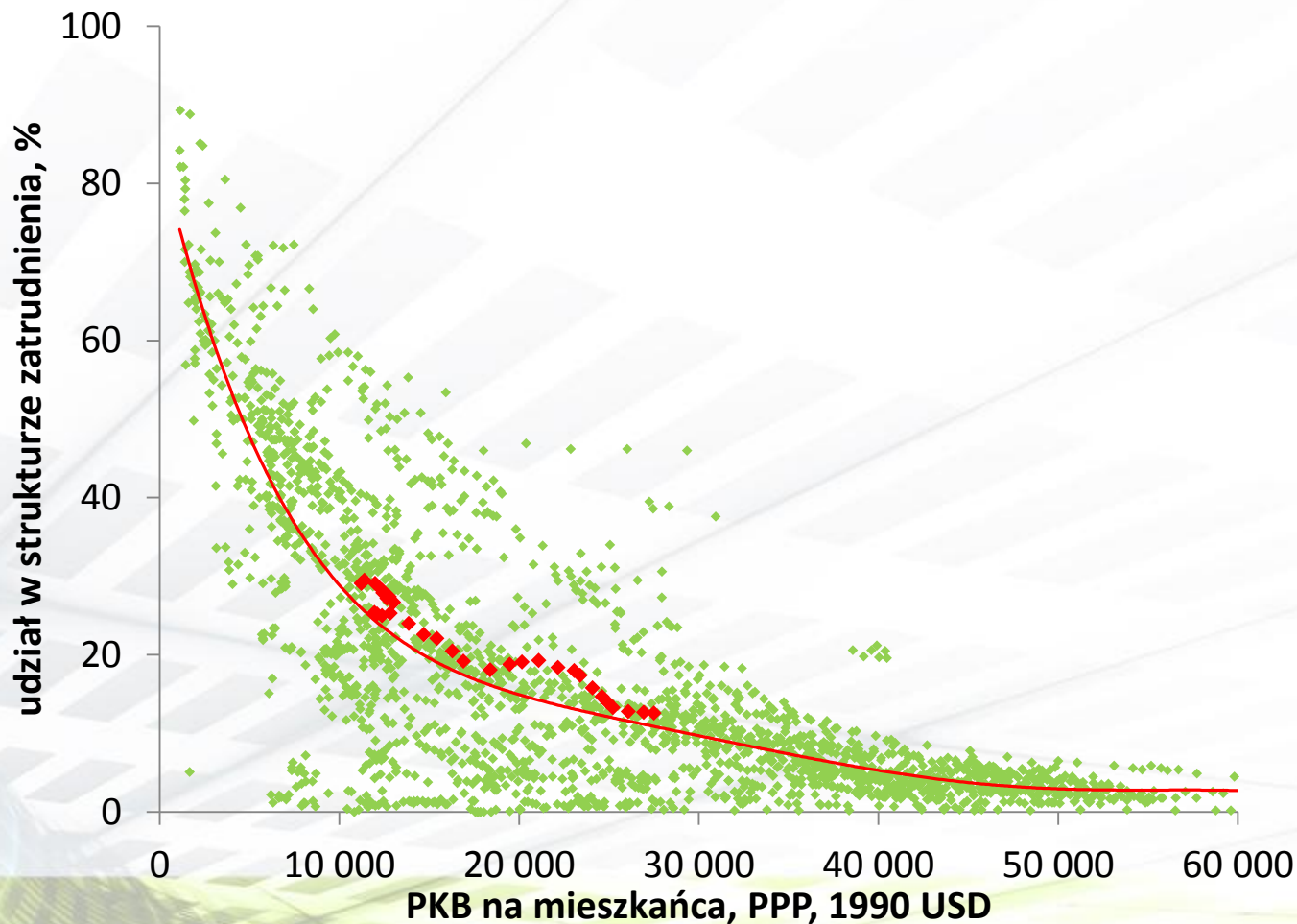
Przemiany struktury sektorowej popytu na pracę podążają za globalnymi trendów i regionalną specyfiką

Postęp technologiczny w ostatnich latach powoduje wzrost znaczenia zawodów analitycznych a spadek manualnych

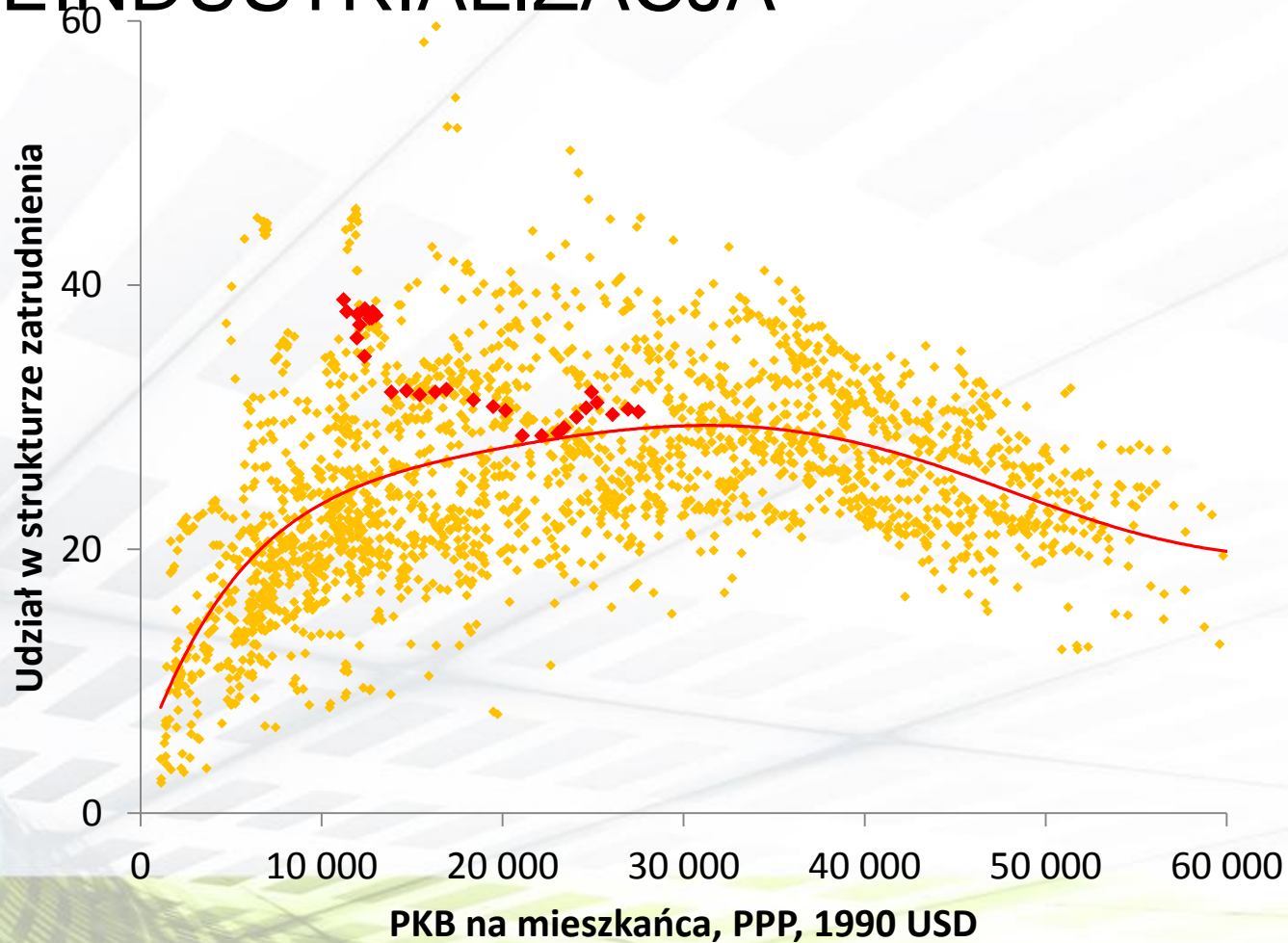
W przyszłości wzrośnie względny popyt na pracę w zawodach z krańców rozkładu kwalifikacji kosztem tych z środka

Polska podąża za globalnymi megatrendami

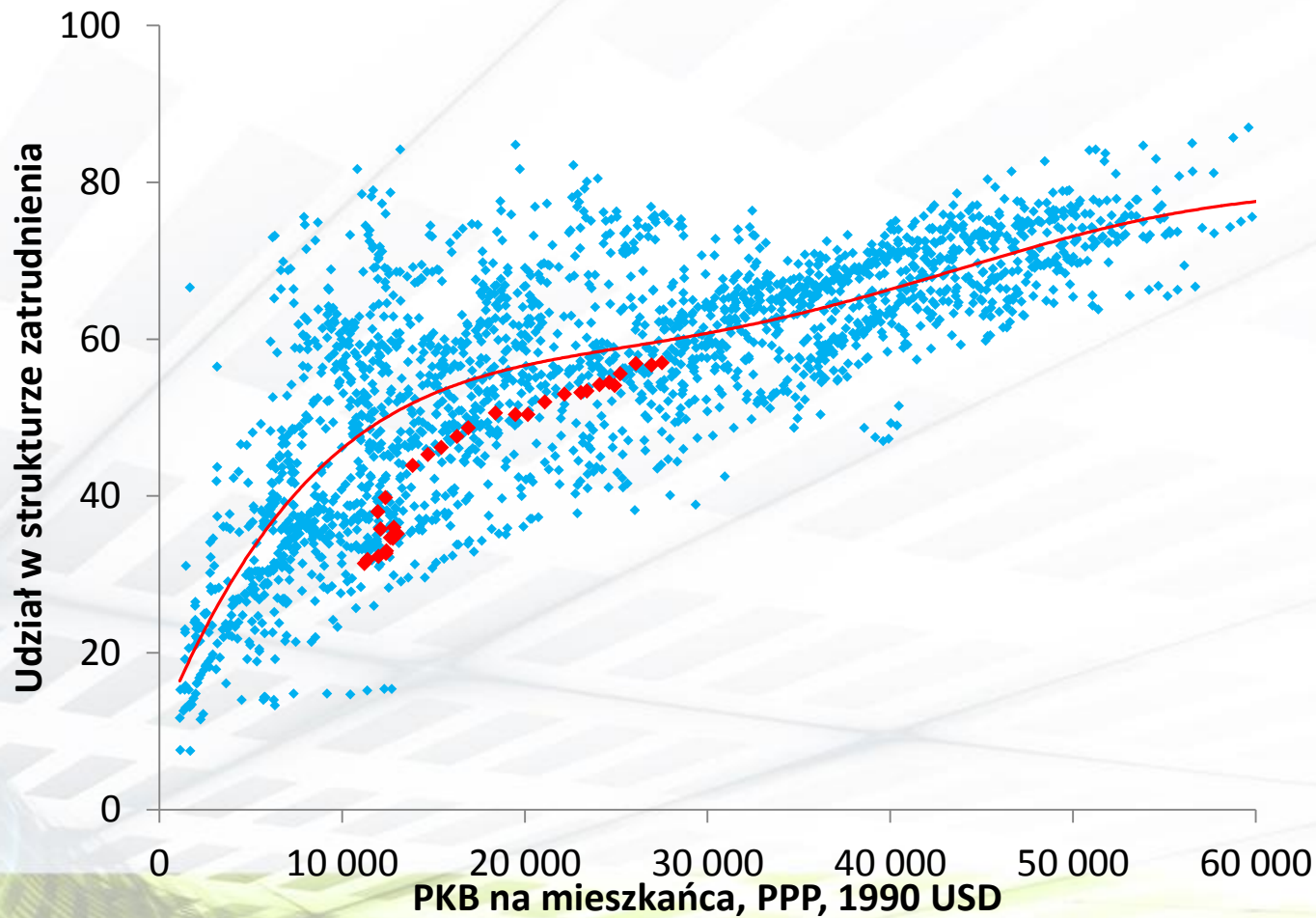
- DEZAGRARYZACJA

Polska podąża za globalnymi megatrendami - INDUSTRIALIZACJA i DEINDUSTRIALIZACJA

Polska podąża za globalnymi megatrendami - SERWICYZACJA

Najważniejsze czynniki wywołujące zmiany struktury popytu na pracę

Nowe technologie skutkują automatyzacją produkcji i usprawniają procesy biznesowe

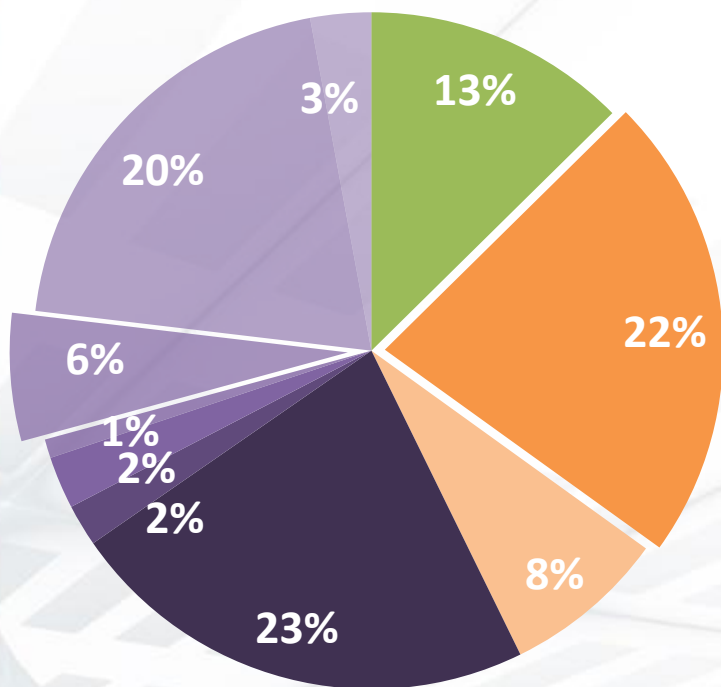
Bogatsze społeczeństwa konsumują inne dobra i usługi niż te mniej zamożne

Handel i *offshoring* powodują realokację miejsc pracy w skali globalnej

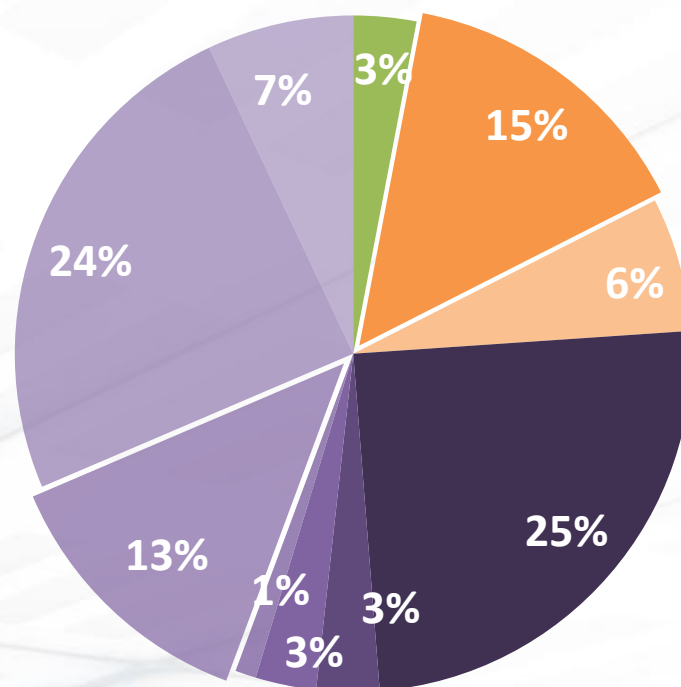
Odpowiednia polityka gospodarcza może modyfikować trendy

Nadreprezentacja rolnictwa i przemysłu kosztem usług odróżnia Polskę od UE 15

Polska (2012)

UE15 (2012)

Rolnictwo

Budownictwo

Informacja i komunikacja

Obsługa rynku nieruchomości

Usługi publiczne

Przemysł

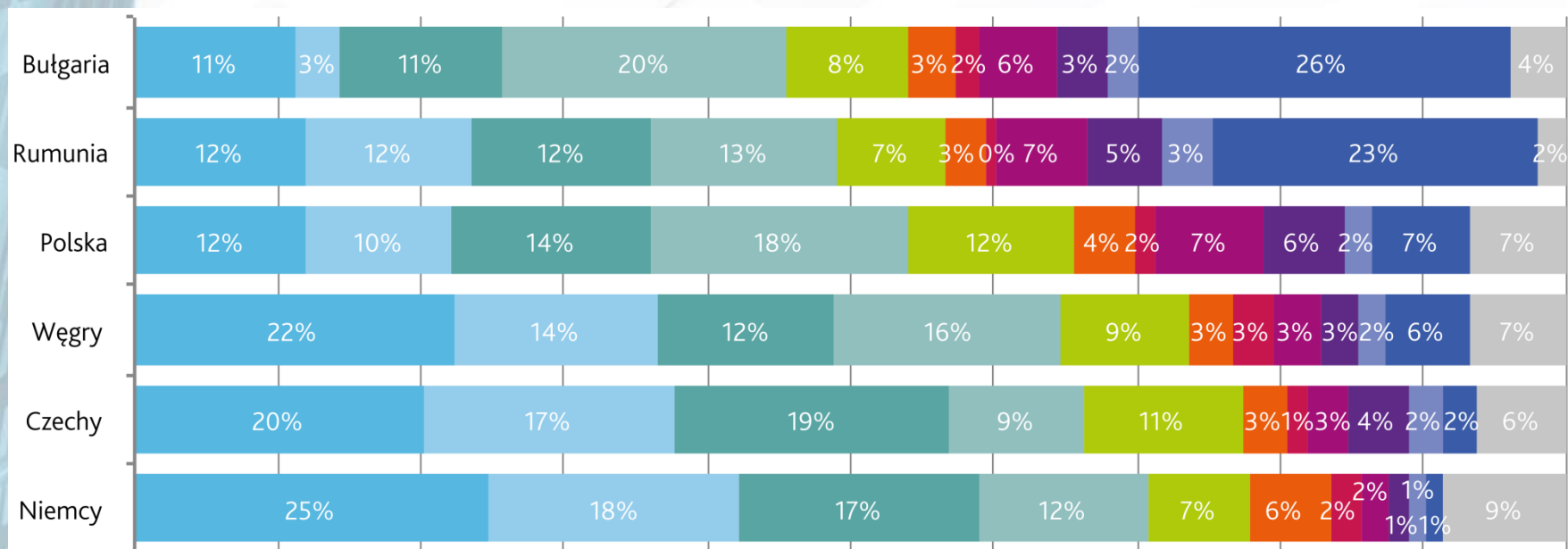
Handel, transport, gastronomia

Usługi finansowe

Dz. profesjonalna i usł. administrowania

Kultura, rozrywka i inne usługi

Polski przemysł jest mniej nowoczesny niż przemysł czeski i niemiecki

Produkcja maszyn, urządzeń elektrycznych i elektroniki

Produkcja metali i wyrobów gotowych z metali

Produkcja wyrobów z gumy, tworzyw szt. i pozostałych sur.

Produkcja farmaceutyków

Produkcja wyrobów z drewna

Produkcja odzieży i wyrobów ze skór

Produkcja środków transportu

Produkcja żywności, napojów i wyrobów tytoniowych

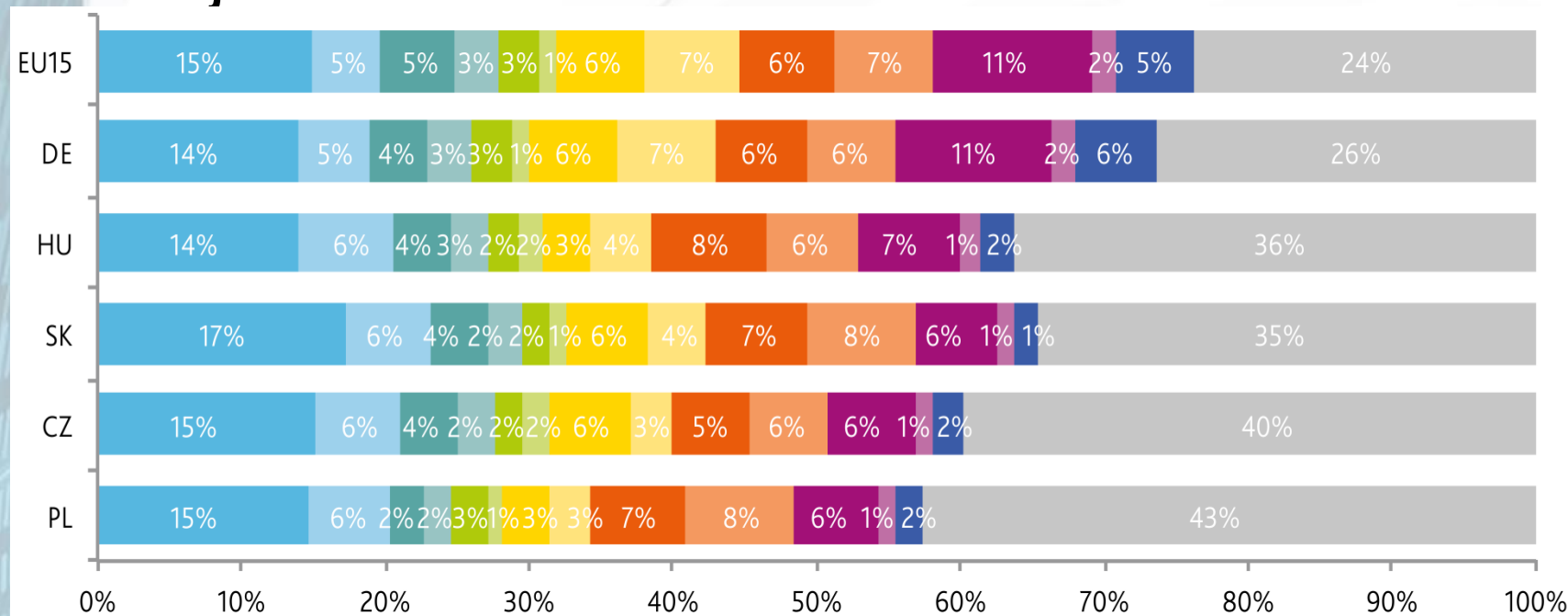
Produkcja chemikaliów i rafinacja ropy naftowej

Produkcja mebli

Produkcja tekstyliów

Pozostała produkcja wyrobów

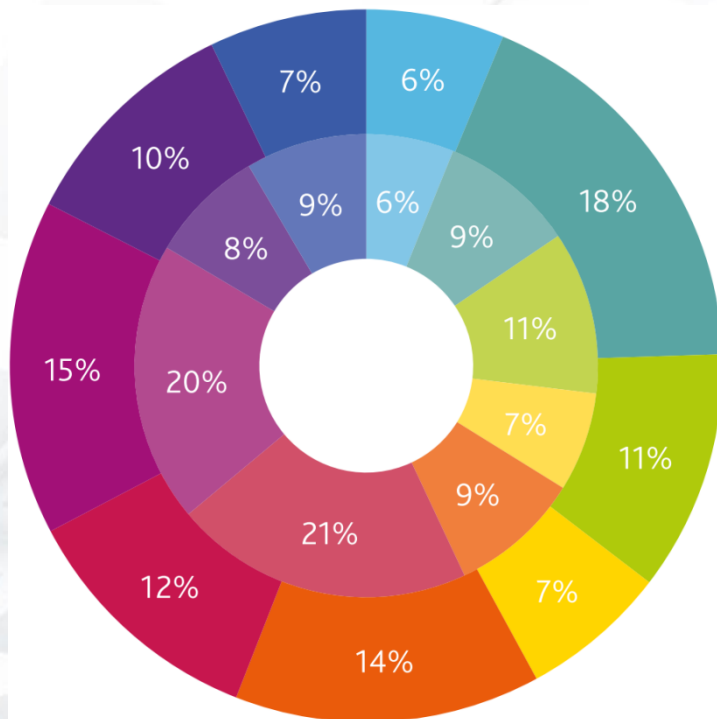
Opieka zdrowotna, usługi administrowania i działalność wspierająca są słabiej rozwinięte niż w krajach UE 15

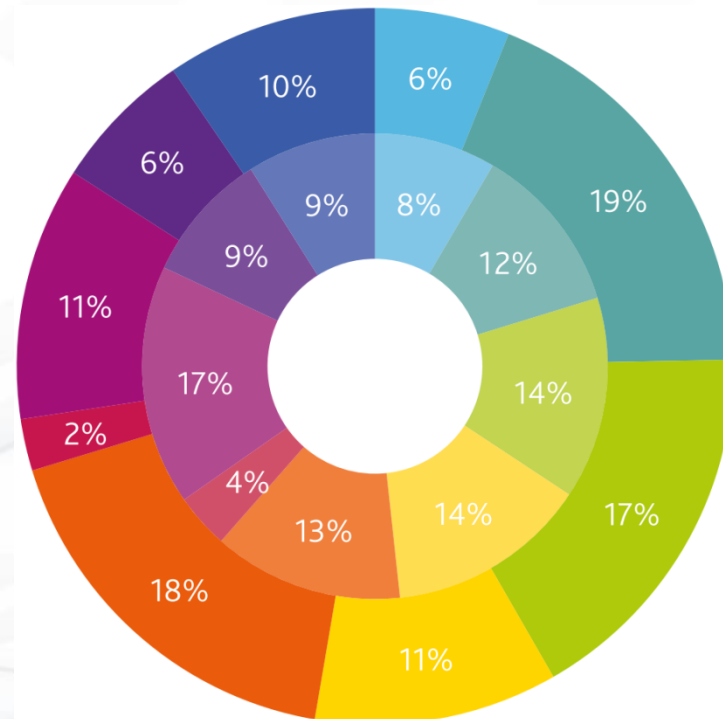
- G - Handel i naprawy
- I - Zakwaterowanie i gastronomia
- K - Finanse i ubezpieczenia
- M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
- O - Administracja publiczna, obrona i obowiązkowe ub. społ.
- Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
- S-U - Inne usługi
- H - Transport i gosp. magazynowa
- J - Informacja i komunikacja
- L - Obsługa rynku nieruchomości
- N - Usługi administrowania i dz. wspierająca
- P - Edukacja
- R - Kultura, rozrywka i rekreacja
- A-F - Branże nieusługowe

Najszybciej rośnie popyt na pracę specjalistów i pracowników usług osobistych

Polska 1995-2012

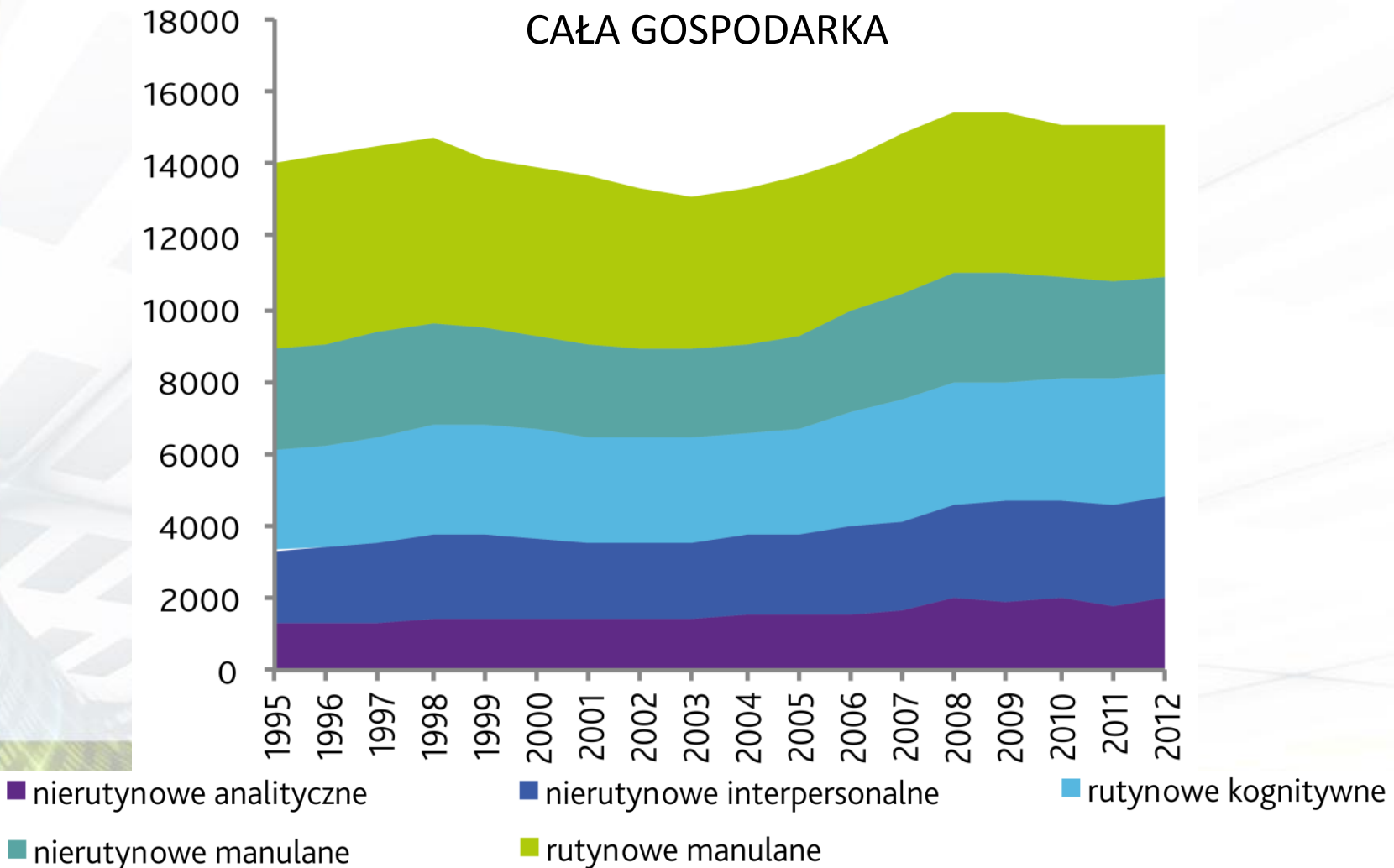
UE15 1995-2012

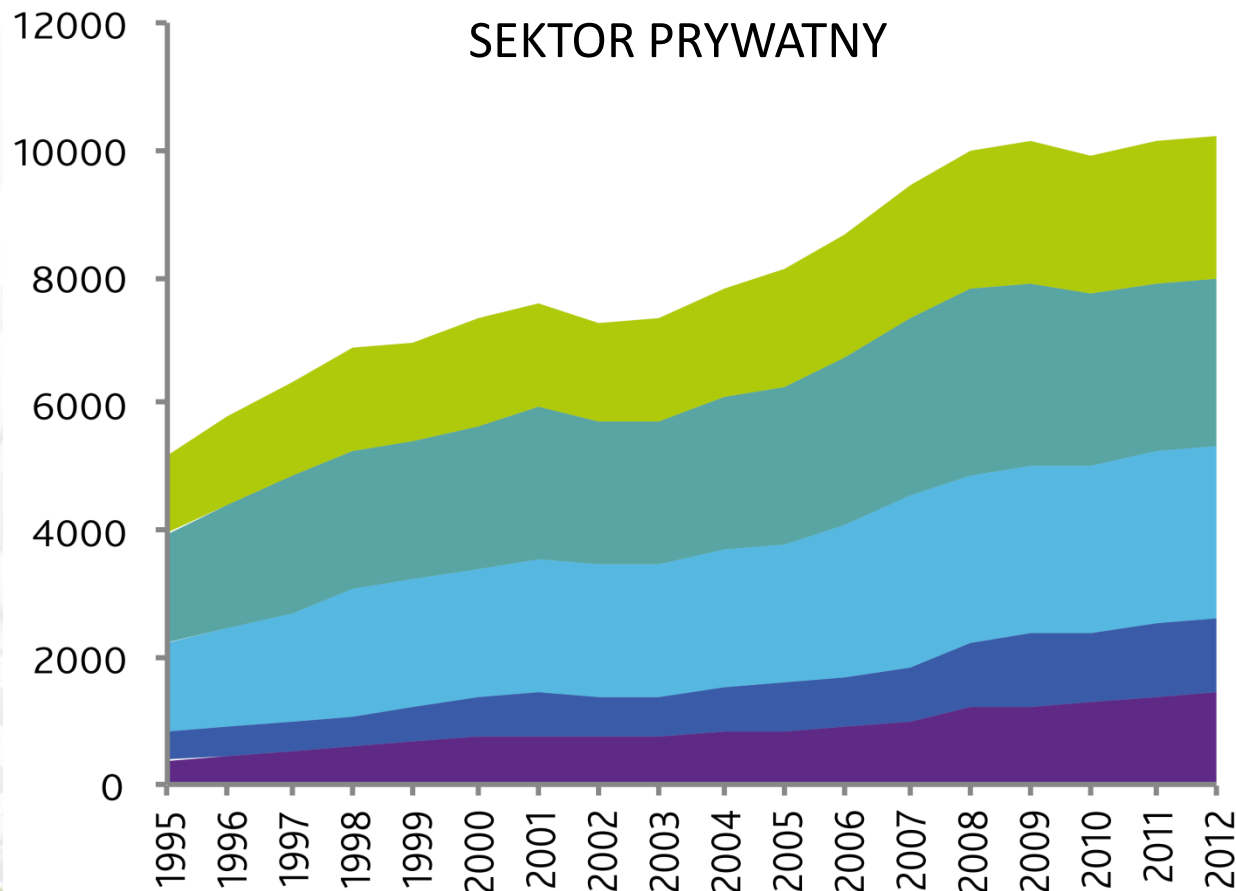
- Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy
- Specjaliści
- Technicy i inny średni personel
- Pracownicy biurowi
- Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy

- Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy
- Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
- Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń
- Pracownicy przy pracach prostych

Gospodarka potrzebuje umiejętności analitycznych i interpersonalnych...

... szczególnie w sektorze prywatnym

■ nierutynowe analityczne

■ nierutynowe interpersonalne

■ rutynowe kognitywne

■ nierutynowe manualne

■ rutynowe manualne

Model prognostyczny

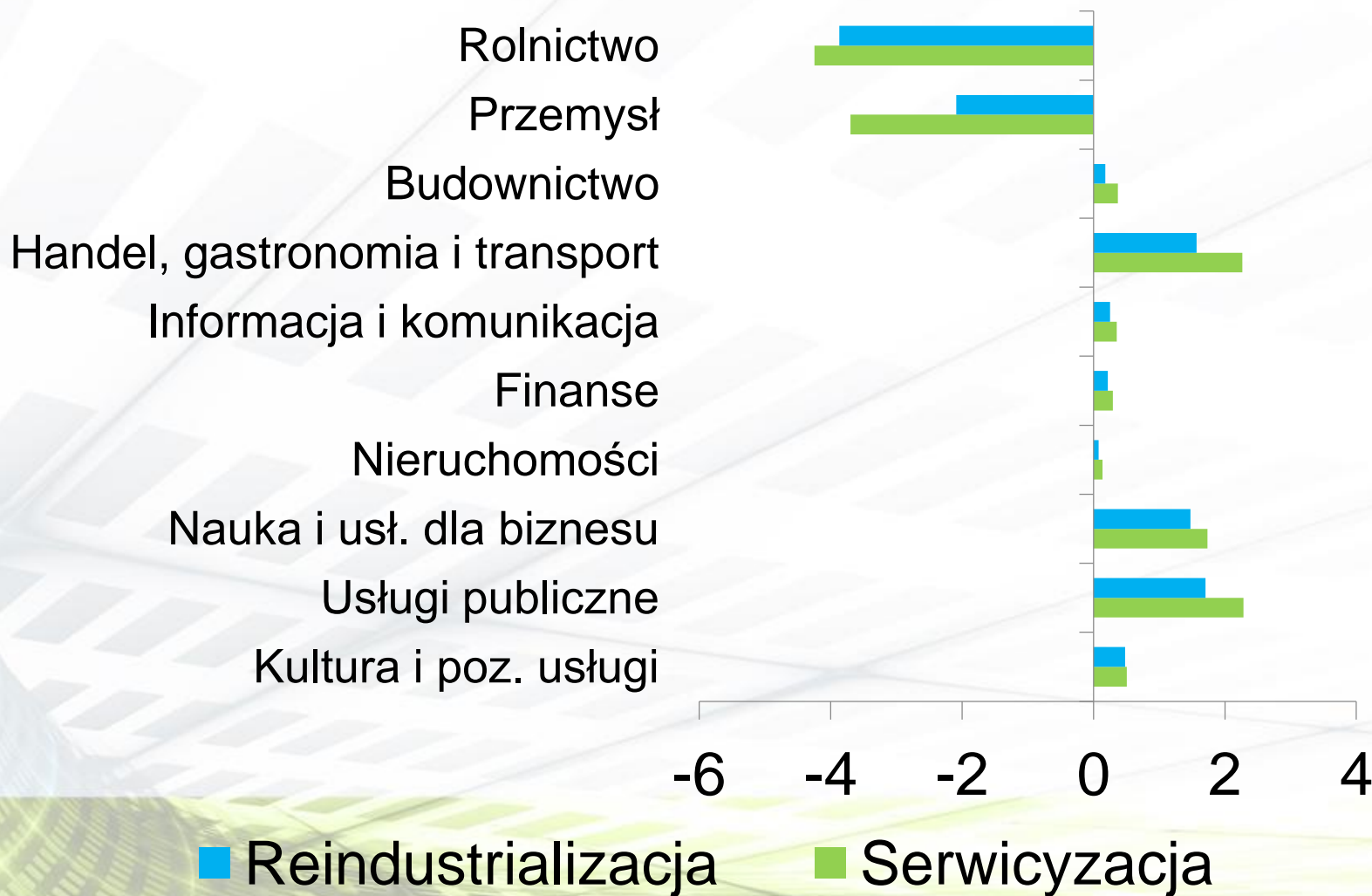
konwergencja
struktury
sektorowej do
modelu
referencyjnego

dwa odmienne
scenariusze:
reindustrializacja
serwicyzacja

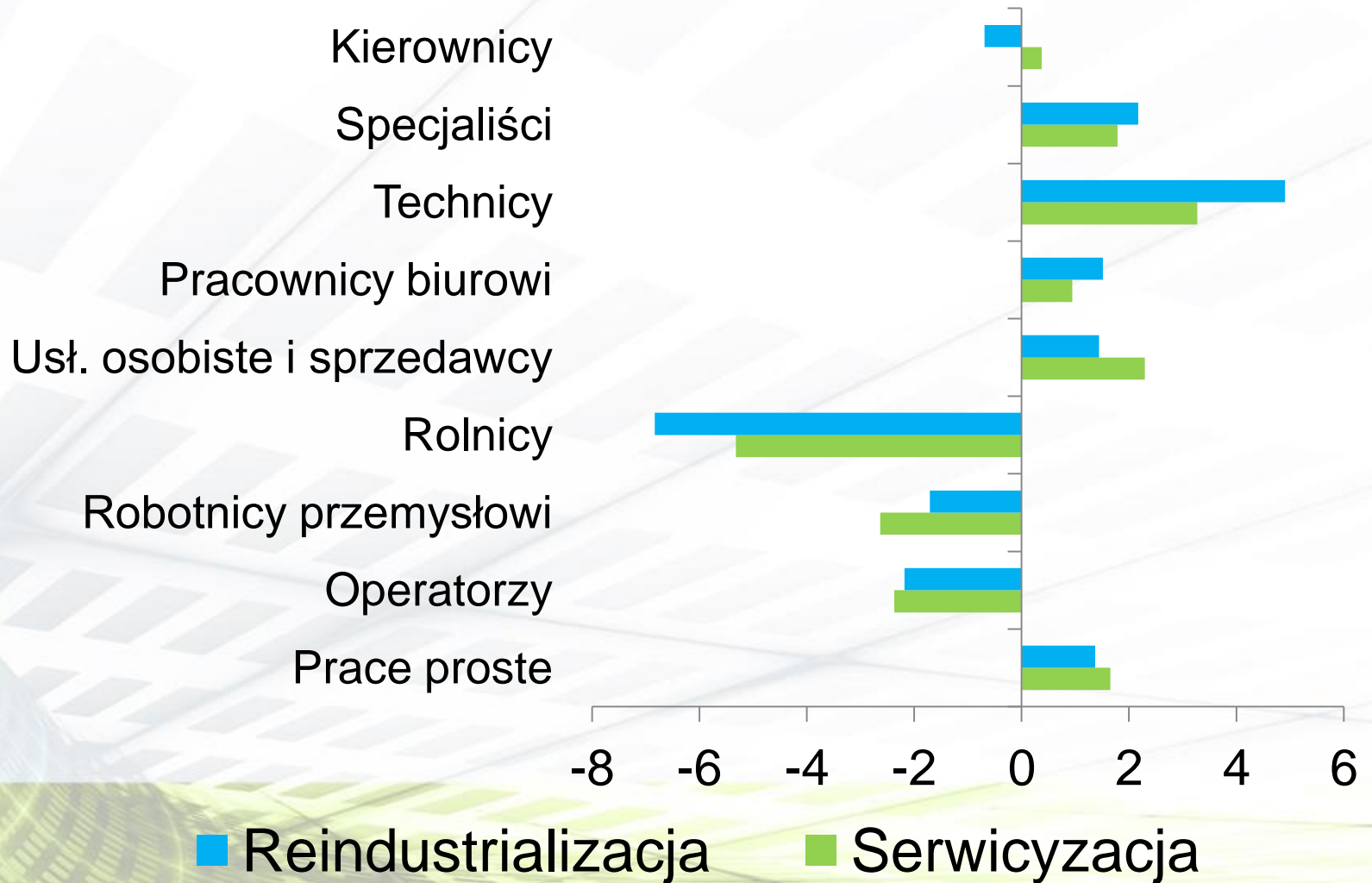
uwzględnione
trendy zmiany
struktury
zawodowej w
sektorach

projekcja
popytu na
pracę do 2030
roku

Niezależnie od scenariusza zmiany popytu w Polsce będą podążać w tym samym kierunku - SEKTORY

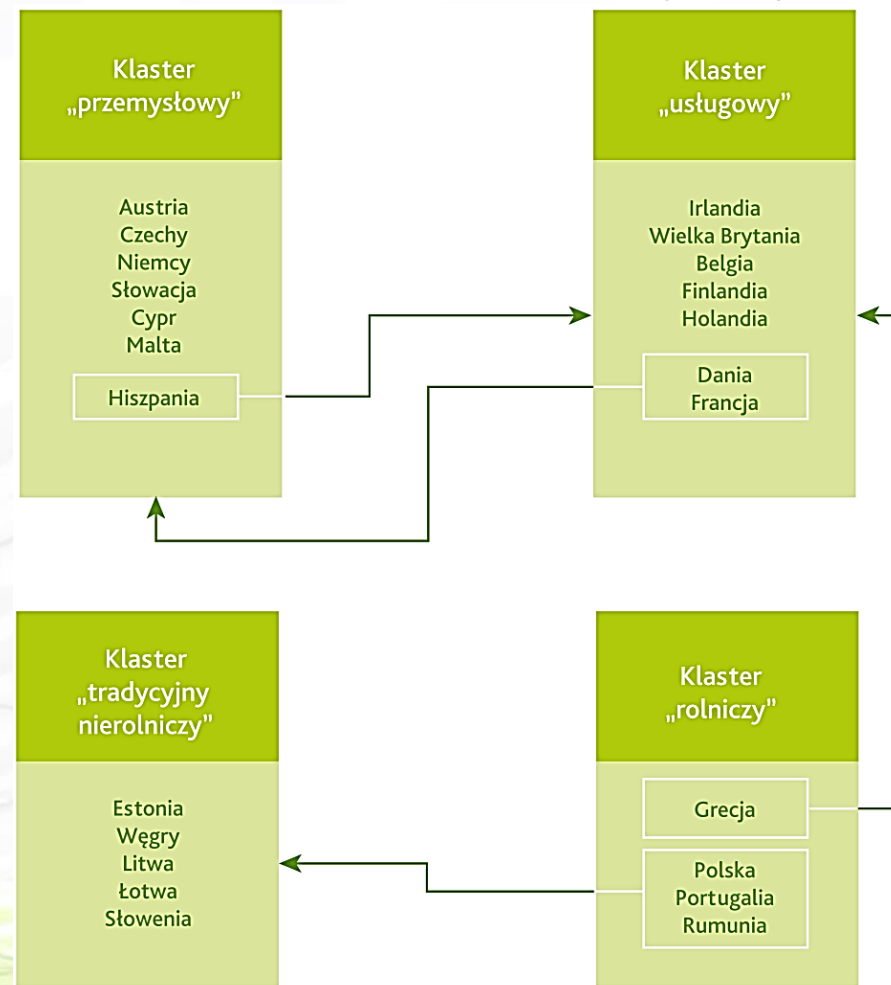
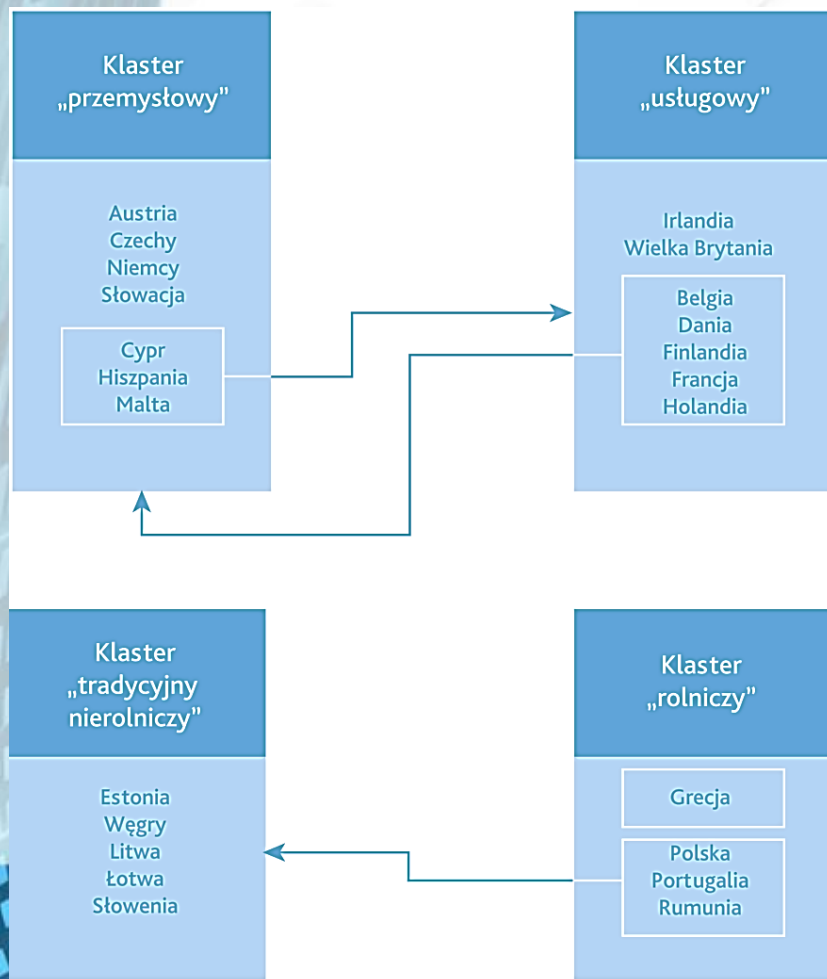
Niezależnie od scenariusza zmiany popytu w Polsce będą podążać w tym samym kierunku - ZAWODY

W 2030r. Polska przestanie być krajem rolniczym, ale nie dogonimy jeszcze UE15

scenariusz: *reindustrializacja*

scenariusz: *serwicyzacja*

Podsumowanie

Ścieżka zmian popytu na pracę w Polsce nie odbiega od globalnych trendów

Cechą regionu jest silna pozycja przemysłu, lecz jego znaczenie w zatrudnieniu będzie maleć

Rynki pracy poszukują umiejętności analitycznych i interpersonalnych

W przyszłości będziemy obserwować polaryzację zatrudnienia

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

JAN.BARAN@IBS.ORG.
PL